

Sygn. akt V ACa 659/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lutego 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku – V Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Teresa Karczyńska - Szumilas (spr.)
Sędziowie:	SA Hanna Rucińska SO del. Elżbieta Milewska - Czaja
Protokolant:	sekretarz sądowy Barbara Haska

po rozpoznaniu w dniu 27 lutego 2020 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy z powództwa M. W.

przeciwko Skarbowi Państwa - (...) w P.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy

z dnia 3 lipca 2019 r., sygn. akt I C 472/18

I. oddala apelację;

II. zasądza od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego;

III. przyznaje ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Bydgoszczy na rzecz adwokata M. H. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych powiększoną o należną stawkę podatku od towarów i usług tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

SSO del. Elżbieta Milewska-Czaja SSA Teresa Karczyńska-Szumilas SSA Hanna Rucińska

Na oryginale właściwe podpisy.

Sygn. akt V ACa 659/19

UZASADNIENIE

Powód M. W. domagał się zasądzenia od Skarbu Państwa (...) w P. odszkodowania w kwocie 30.000 zł oraz zadośćuczynienia w kwocie 50.000 zł, a także kosztów postępowania, wskazując w uzasadnieniu pozwu, że przebywał w (...) w P., w którym cele były przeludnione i nie spełniały warunków sanitarnych, nie było ciepłej wody, a ich oświetlenie było wadliwe. Powód wskazał również, że w celach pojawiały się pluskwy, łóżka nie posiadały atestów i stanowiły zagrożenie, kąpiki sanitarne były oddzielone jedynie płytą, w oknach były blindy, cele latem nie wietrzyły się, a podawane posiłki były złej jakości i niesmaczne.

Powód podkreślił, że stan taki naruszał jego dobra osobiste, wywołując nieodwracalny ślad na psychice.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów postępowania, podnosząc, że pozwany nie wykazał żadnej z przesłanek aktualizujących odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa, ani też wysokości dochodzonego roszczenia, przy czym jego roszczenie za okres przed dniem 7 maja (...) przedawniło się.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy wyrokiem z dnia 3 lipca 2019 r. oddalił powództwo oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania. Sąd Okręgowy ustalił, że powód przebywał w (...) w P. od 24.01.2009r. do 30.11.2010r., od 19.01.2011r. do 28.08.2013r. oraz od 18.02.(...) do 11.08.(...)

Powód nie przebywał w celach przeludnionych.

W (...) w pozwanym zakładzie karnym przeprowadzono kontrolę przewodów kominowych, nie stwierdzając usterek. W latach 2007, 2012, 2017 w pozwanym zakładzie karnym przeprowadzono kontrolę natężenia oświetlenia światłem sztucznym w budynkach mieszkalnych, nie stwierdzając nieprawidłowości.

W trakcie osadzenia powoda, w zamieszkałych przez niego celach, nie było zgłoszeń dotyczących insektów.

Osadzeni w pozwanym zakładzie karnym otrzymują trzy posiłki dziennie, w tym co najmniej jeden gorący. Ze wszystkich przygotowywanych w kuchni potraw wchodzących w skład posiłku pobiera się próby smakowe, w celu kontroli wartości smakowych potraw i ich jakości.

Kąpiki sanitarne w pozwanym zakładzie karnym są wydzielane za pomocą płyt wiórowych, blach, a w celach wyremontowanych są murowane; kąpiki sanitarne zapewniają prywatność. Wietrzenie cel zależy od osadzonych, okna można otworzyć.

W (...) powód był osadzony w budynku nr (...), w celi panował zaduch, przy oknach oraz w kąpiku sanitarnym występowało zagrzybienie.

Gdy powód skarżył się na zły stan kocy, po kilku dniach otrzymał nowe.

W celach, w których powód był osadzony były blindy, nie było ciepłej wody, podłoga była zniszczona, nie było domofonów. W celi dla więźniów niebezpiecznych kąpik sanitarny nie był murowany, oddzielony był płytą i kotarą.

Stan faktyczny w sprawie Sąd I instancji ustalił w oparciu o dokumenty, zeznania świadków P. K. i D. D..

Świadek D. D. był osadzony z powodem w (...) przez kilka miesięcy i przyznał, że powód zgłaszał skargi na wygląd celi i panujące w niej warunki. Z treści jego zeznań wynikało, że standard celi nie spełniał oczekiwań powoda, wyposażenie nie było nowe, jednak wnioski powoda o wymianę kocy były skuteczne. Przyjął zatem należy, że pozwany w miarę swoich możliwości dążył do sukcesywnej wymiany zużytego sprzętu na nowy. Oceniając dowód z przesłuchania powoda, Sąd Okręgowy za wiarygodne uznał, że cele w których powód przebywał były stare i nosiły znamiona użytkowania, jednak wskazał, że takie kwestie jak panujący w celach zaduch, czy pojawienie się zagrzybienia przypisywać należy użytkownikom cel, a nie pozwanemu i z pewnością gdyby cele były wietrzone przez osadzonych oraz regularnie sprzątane ich stan byłby lepszy. Sąd Okręgowy wskazał także, że większość twierdzeń powoda nie znalazła potwierdzenia w żadnym innym materiale dowodowym. Powód nie wykazał, że wentylacja w pozwanym zakładzie karnym była nieprawidłowa, pozwany natomiast dysponuje protokołami kontrolnymi, potwierdzającymi jej

sprawność. Powód w żaden sposób nie udowodnił także, że był monitorowany w trakcie kąpieli w sposób odbiegający od przepisów, czy tego, że nie było zajęć na świetlicy. Powód nie wykazał także, aby osadzenie go w celi dla więźniów niebezpiecznych było bezpodstawne, a co więcej, nie wskazał nawet, w którym okresie przebywał w celi dla więźniów niebezpiecznych, do której miał najwięcej zastrzeżeń. Powód nie przedstawił także żadnych dowodów na okoliczność wykazania, że warunki panujące w pozwanej jednostce penitencjarnej miały wpływ na stan jego zdrowia.

Sąd I instancji oddalił wnioski dowodowe powoda zgłoszone w piśmie z dnia 7 maja 2019r. na podstawie art. 217 § 2 i 3 k.p.c. jako spóźnione i zmierzające do nieuzasadnionego przewlekania postępowania; powód, występując z kolejnymi wnioskami, rok po wszczęciu postępowania, mimo iż praktycznie od samego jego początku korzystał z profesjonalnej pomocy prawnej, nie wykazał, że nie miał możliwości ich wcześniejszego zgłoszenia.

Oceniając zasadność powództwa, w pierwszej kolejności Sąd Okręgowy odniósł się do zarzutu przedawnienia roszczenia powoda, wskazując, że wiąże się ono z pobytem powoda w (...) w P. w okresach od (...) (...) do 11.08. (...) Skoro pozew wniesiony został 7 maja 2018r., to roszczenie dotyczące okresu sprzed dnia 7 maja (...) uległo przedawnieniu zgodnie z art. 442 § 1 k.c.; charakter zgłoszonego roszczenia świadczy o tym, że o podnoszonych przez siebie niedogodnościach występujących w jednostce penitencjarnej oraz podmiotach odpowiedzialnych za taki stan rzeczy powód wiedział już w momencie osadzenia.

Okresem istotnym z punktu widzenia rozstrzygnięcia był jedynie okres od dnia 7 maja 2015r. do 11 sierpnia 2015r. Wskazując na treść art. 417 § 1 i art. 361 § 1 k.c., Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że powództwo podlegało oddaleniu jako nieudowodnione.

Odnosząc się do roszczenia odszkodowawczego, Sąd I instancji wskazał, że powód, mimo korzystania z profesjonalnej pomocy prawnej, nie sprecyzował na czym miałyby polegać wyrządzone mu przez pozwanego szkoda i w jaki sposób określił jej wysokość.

Przytaczając treść art. 23 i 24 k.c., Sąd Okręgowy stwierdził, że reguły postępowania dowodowego nakładają na powoda obowiązek dowodowy w zakresie wykazania zasadności swoich roszczeń; to powód winien wykazać w postępowaniu dowodowym, iż doszło do zdarzenia naruszającego jego konkretne dobra osobiste. W ocenie Sądu I instancji, powód nie udowodnił zarzutów stawianych pozwanemu w związku z funkcjonowaniem (...) w P., zwłaszcza w zakresie nie zapewnienia mu odpowiednich warunków osadzenia. Powód nie wykazał również zaistnienia po jego stronie krzywdy, z którą miałby wiązać się obowiązek jej majątkowej rekompensaty. W szczególności Sąd I instancji wskazał, że nie podzielił zarzutów związanych z zabudową kąpek sanitarnych, gdyż sposób ich zabudowy wiąże się z realizacją obowiązku zapewnienia osadzonym bezpieczeństwa; funkcjonariusze sprawdzający cele muszą mieć nadto zapewnioną możliwość kontroli zachowania osadzonych. Z podobnych względów w oknach cel mieszkalnych zamontowane są przesłony, które są niezbędne w celu wykluczenia możliwości porozumiewania się osadzonych z różnych pawilonów i pięter oraz z osobami z zewnątrz. Osadzeni mają zapewniony dostęp do bieżącej zimnej wody, co pozwala im na utrzymywanie higieny osobistej. Zgodnie z § 32 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 25 sierpnia 2003 r. w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania tymczasowego mają oni też zapewnione prawo do odbycia ciepłej kąpieli w łaźni raz w tygodniu, a w uzasadnionych przypadkach również częściej.

Zgodnie z art. 109 § 1 k.k.w., skazani i tymczasowo aresztowani otrzymują trzy posiłki dziennie o odpowiedniej wartości odżywczej, w tym co najmniej jeden posiłek gorący.

Podkreślił Sąd Okręgowy, że przy rozważaniu, czy w okolicznościach rozpoznawanej sprawy doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda, decydujące znaczenie mają nie subiektywne odczucia danej osoby, ale to, jaką reakcję wywołuje naruszenie w racjonalnym społecznym odbiorze. Osoba popełniająca przestępstwo powinna się liczyć z dolegliwościami grożącej jej kary, zaś sam fakt, że warunki panujące w pozwanym zakładzie karnym nie spełniają oczekiwań pozwanego nie świadczy jeszcze o naruszeniu jego dóbr osobistych. W ocenie Sądu Okręgowego, wszystkie okoliczności podnoszone przez powoda mieściły się w ramach wyznaczonych dolegliwościami wynikającymi z istoty kary pozbawienia wolności, której odbywanie nieuchronnie jest związane ze znacznym ograniczeniem dóbr osobistych

osoby skazanej przebywającej w warunkach izolacji więziennej i niewłaściwym było by oczekiwanie, że warunki osadzenia zbliżone być mają do warunków wolnościowych.

Wobec braku stwierdzenia bezprawności działań pozwanego oraz braku naruszenia jakichkolwiek dóbr osobistych powoda, powództwo, w ocenie Sądu Okręgowego, nie zasługiwało na uwzględnienie; także żądanie odszkodowawcze nie było zasadne.

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy wywiódł powód zaskarżając go w całości oraz zarzucając:

a. naruszenie przepisów postępowania, tj.:

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego oraz dokonanie oceny materiału dowodowego w sposób sprzeczny z treścią zgromadzonych dowodów, a w konsekwencji uznanie, że żądanie odszkodowawcze, jak i żądanie zadośćuczynienia zgłoszone przez powoda są bezzasadne,

- art. 217 § 2 i 3 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. wyrażające się w nieuzasadnionym oddaleniu wniosku dowodowego powoda o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka D. D. zawartego w piśmie procesowym z dnia 7 maja 2019 r., który pomimo, iż był wnioskiem spóźnionym, nie zmierzał do nieuzasadnionego przewleknięcia postępowania, lecz był jedynym dowodem zgłoszonym na tę okoliczność oraz niewskazanie dlaczego wnioski powoda jest zbędny i miałby zmierzać do przedłużenia postępowania;

b. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

- art. 24 § 1 k.c. w zw. z art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 417 § 1 k.c. w zw. z art. 5 k.c. w zw. z art. 442¹ § 1 k.c. poprzez błędne stwierdzenie, że powód nie doznał krzywdy, a w konsekwencji nie należy się mu zadośćuczynienie, w szczególności mając na uwadze niehumanitarne i godzące w zdrowie, cześć oraz godność powoda warunki osadzenia, a także niezgodne z zasadami współżycia społecznego podzielenie zarzutu przedawnienia, albowiem z uwagi na osadzenie i niechęć powoda do eskalacji konfliktu z funkcjonariuszami Służby Więziennej powód zwlekał z wytoczeniem powództwa. Skarżący domagał się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa, zasądzenia od Skarbu Państwa na rzecz pełnomocnika powoda kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu, ewentualnie uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji oraz pozostawienie temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego. W uzasadnieniu apelacji skarżący nadto podniósł, że nietrafna pozostaje dokonana przez Sąd I instancji ocena zeznań świadka D. D., które w przeważającej mierze zostały pominięte. Sąd I instancji uznając za wiarygodne zeznania tego świadka, nie odniósł się do jego twierdzeń dotyczących złych warunków oświetleniowych w celach, ich zagrzybienia w kąciaku sanitarnym, koło okien, tego, że w pomieszczeniu było duszno, występowały insekty, a cela nie posiadała zaślepek. Nietrafna pozostawała także ocena przesłuchania powoda, które Sąd Okręgowy w przeważającej mierze pominął. Skarżący wskazał, że w szczególności nie można zgodzić się z twierdzeniem Sądu I instancji, aby na stan cel oraz warunków panujących w zakładzie karnym mieli wpływ osadzeni; za nielogiczne uznać należy twierdzenie, że zagrzybienie, a także panujący w pomieszczeniach zaduch był spowodowany niewłaściwym zachowaniem użytkowników cel, skoro przyczyną osadzania się grzyba był stan techniczny ram okiennych w celach. Brak ciepłej wody, zniszczona podłoga, niemożność skorzystania z domofonu, ograniczone dostawy prądu świadczą jednoznacznie o nieprawidłowym stanie wyposażenia zakładu karnego oraz nieodpowiednim stanie technicznym cel, a wymiana kocy nie może być traktowana, jako stopniowe oraz sukcesywne polepszenia warunków, w jakich przebywają osadzeni. Nie można czynić z faktu nagannych warunków lokalowych w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności u pozwanego niejako elementu wpisanego w charakter orzeczonej kary, a żądana kwota w pełni zadośćuczyni długotrwałym i nasilonym niedogodnościom na jakie narażony był powód, a w szczególności niedającym się odwrócić skutkom dla jego zdrowia. Skarżący podkreślił także, że uwzględnić należy jego ograniczoną inicjatywę dowodową, która wynika ze specyfiki oraz warunków panujących w jednostce penitencjarnej.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie jako niezasadnej i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy w zakresie okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia poczynił prawidłowe ustalenia stanu faktycznego w sprawie; ustalenia te Sąd Apelacyjny w pełni podziela, zatem nie jest konieczne ich ponowne przytaczanie.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wskazać należy, iż zarzut taki może zostać skutecznie przedstawiony przez wykazanie, że Sąd I instancji popełnił błędy w ocenie dowodów, naruszył zasady logicznego rozumowania czy doświadczenia życiowego; konieczne pozostaje przy tym jednocześnie wskazanie konkretnych dowodów, których zarzut taki dotyczy. Zgodnie bowiem z dyspozycją art. 233 § 1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania po wszechstronnym rozważeniu zebranego materiału dowodowego. Taka ocena dokonywana jest na podstawie przekonań sądu, jego wiedzy i posiadanego doświadczenia życiowego, a ponadto powinna uwzględniać wymagania prawa procesowego oraz reguły logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i – ważąc ich moc oraz wiarygodność - odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Zarówno w literaturze jak i orzecznictwie zgodnie przyjmuje się także, że powyższa ocena musi być oparta na wszechstronnym rozważeniu zgromadzonego materiału dowodowego, przez co należy rozumieć uwzględnienie wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu oraz wszystkich okoliczności towarzyszących przeprowadzeniu poszczególnych środków dowodowych, mających znaczenie dla ich mocy i wiarygodności.

Zgłoszony w apelacji zarzut naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. może zostać uwzględniony jedynie w przypadku wykazania jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając, a także w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych. Natomiast nie czyni zarzutu tego skutecznym przedstawianie przez skarżącego własnej wizji stanu faktycznego w sprawie, opartej na dokonanej przez siebie odmiennej ocenie dowodów, a nawet możliwość w równym stopniu wyciągnięcia na podstawie tego samego materiału dowodowego odmiennych wniosków (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 r. sygn. akt II CKN 817/00, publ. LEX nr 56906, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2001 r. sygn. akt IV CKN 970/00, publ. LEX nr 52753). Skarżący zarzuca błędną ocenę dowodu z zeznań świadka D. D. oraz przesłuchania powoda, jednakże Sąd Okręgowy ustalił pewne okoliczności faktyczne zgodnie zarówno z twierdzeniami powoda, jak i świadka D. D., wskazując jednocześnie z jakich przyczyn uznał je za niewystarczające dla podjęcia wniosku, że pozwany dopuścił się naruszenia dóbr osobistych powoda. Przede wszystkim słusznie Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że zasadny pozostaje zarzut pozwanego przedawnienia roszczenia powoda za okres sprzed dnia 7 maja (...) Nie zasługuje na podzielenie twierdzenie skarżącego, że zarzut ten pozostawał sprzeczny z zasadami współżycia społecznego; powód nie może skutecznie twierdzić, że zwlekał z wytoczeniem powództwa z uwagi na osadzenie i niechęć powoda do eskalacji konfliktu z funkcjonariuszami Służby Więziennej, skoro jego pobyt w (...) w P. trwał do sierpnia (...), powództwo wytoczone zostało w maju 2018r., a trudno zakładać, aby wytoczenie tego powództwa, związanego z pobytom powoda w konkretnym zakładzie karnym, skutkowało miało niechęcią wobec niego wszystkich funkcjonariuszy Służby Więziennej.

Zaskarżony wyrok nie narusza zatem art. 5 k.c. w zw. z art. 442⁽¹⁾ § 1 k.c.; podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczenia nie jest sprzeczny z zasadami współżycia społecznego. Skoro Sąd I instancji zasadnie uznał, że powództwo dotyczące okresu sprzed 7 maja (...) pozostaje przedawnione, to okresem, który w przedmiotowej sprawie podlegał ocenie był okres od 7 maja (...) (...), zatem około trzech miesięcy. Podkreślić należy, że z zeznań świadka D. D., które Sąd Okręgowy uznał za wiarygodne co do zasady, wynika, że był on osadzony z powodem w jednej celi w roku 2015, jednakże treść tych zeznań, choćby w zakresie nieodpowiedniego oświetlenia cel, nie

znalazła potwierdzenia w przedstawionych przez powoda dokumentach, co do których brak podstaw, aby odmówić im wiarygodności. Świadek zeznał co prawda, że bardzo często pojawiały się insekty, ale słyszał to jedynie od innych osadzonych. Wskazał on, że w celi było zagrzybienie koło okien i w kącie sanitarnym, jednakże nie twierdził, aby stan stolarki okiennej był taki, że skutkowało tym zagrzybieniem, przy czym powód wskazał, że grzyb był na ścianach; nie wskazał też, że cel nie można było wietrzyć, zaś przeciwna okoliczność wynika z zeznań świadka P. K.. W istocie świadek zeznał, że cela nie posiadała zaśleпки, zaś z przesłuchania powoda wynika, że nie było w niej domofonu, podłoga wykonana była ze starych klepek, które wypadały, jednakże trudno uznać, że te ewentualne niedogodności miały taki charakter, że naruszały dobra osobiste powoda.

Z przesłuchania samego powoda wynika, że prąd w celach w dzień był wyłączany w 2009r., zaś Sąd Okręgowy poczynił prawidłowe ustalenia w zakresie dostępu do wody i możliwości kąpieli osadzonych.

Oczywistym jest, że warunki lokalowe odbywania kary pozbawienia wolności muszą odpowiadać wymogom wskazanym w przepisach, ale fakt, że odbiegają one od oczekiwań osadzonych nie oznacza, że dochodzi do naruszenia ich dóbr osobistych, albowiem jak słusznie wskazał Sąd I instancji pewne niedogodności wpisane są w oczywisty sposób w fakt odbywania kary pozbawienia wolności.

Wyjaśnić też należy, że świadek D. D. był w sprawie przesłuchany; sam skarżący powołuje się w treści apelacji na jego zeznania. Jednocześnie w treści pisma procesowego z 7 maja 2019r. dowód z zeznań tego świadka powołany został na okoliczność stanu zdrowia osadzonych przebywających w jednej celi z powodem, zatem nie pozostawał przydatny dla stwierdzenia tej okoliczności wymagającej wiedzy specjalnej oraz stanu higieny współosadzonych, która pozostawała okolicznością w niewielkim jedynie stopniu zależną od pozwanego.

Wobec powyższego niezasadny pozostaje również sformułowany przez skarżącego zarzut naruszenia art. 217 § 2 i 3 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c.

Zaskarżony wyrok nie narusza również art. 24 § 1 k.c. w zw. z art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 417 § 1 k.c., albowiem zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie stwarzał podstaw do uznania, że pozwany dopuścił się naruszenia dóbr osobistych powoda. Wobec powyższych okoliczności, apelacja podlegała oddaleniu stosownie do art. 385 k.p.c., zaś o kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Apelacyjny orzekł na mocy art. 98 § 1 i 3, 108 § 1 k.p.c. oraz § 8 ust. 1 pkt. 26 w związku z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. poz.1804 z późn. zm.) oraz § 14 pkt 1 ust. 26 w zw. z § 16 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. poz. 1714 z późn. zm.).